

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

UNIVERSALIOSIOS PAŠTO PASLAUGOS TEIKĖJO PAŠTO TINKLO VERTINIMO ATASKAITA

2024 m. birželio 12 d. Nr. (71.9Mr) LD-793

Vilnius

TURINYS:

- I. TEISINIS PAGRINDAS
- II. TEISĖS AKTUOSE NUSTATYTI REIKALAVIMAI UPP TEIKĖJO PAŠTO TINKLUI
- III. UPP TEIKĖJO PAŠTO TINKLO VERTINIMAS
- IV. IŠVADOS

I. TEISINIS PAGRINDAS

Lietuvos Respublikos pašto įstatymo 6 straipsnio 2 dalis nustato pareigas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – RRT):

/2. Ryšių reguliavimo tarnyba:

- 1) prižiūri, kaip laikomasi šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatų;
- 2) įgyvendina šio įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatas; <...>
- 9) rengia ir teikia pasiūlymus Susisiekimo ministerijai dėl universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų; <...>
- 11) prižiūri, kaip universaliosios pašto paslaugos teikėjas laikosi Susisiekimo ministerijos nustatytų universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų, universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų; <...>
- 19) skelbia informaciją, reikalingą atviros ir konkurencingos rinkos plėtrai. Ryšių reguliavimo tarnyba, atsižvelgdama į teisės aktus, reglamentuojančius konfidencialios informacijos apsaugą, nustato šios informacijos skelbimo taisykles, įskaitant ir teikiamos informacijos mastą;
- 20) savo nustatyta tvarka skelbia informaciją, susijusią su šio įstatymo įgyvendinimu./

Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 3-46 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų patvirtinimo“, (toliau – Charakteristikos) – reglamentuoja universaliosios pašto paslaugos (toliau – UPP) teikimo vietų išdėstymo sąlygas ir šios paslaugos teikimo vietų įrengimo reikalavimus.

II. TEISĖS AKTUOSE NUMATYTI REIKALAVIMAI UPP TEIKĖJO PAŠTO TINKLUI

1. UPP teikiama:

- stacionariosiose¹ teikimo vietose,
- nestacionariosiose² teikimo vietose,
- sutartosiose³ teikimo vietose,

¹ Stacionarioji UPP teikimo vieta – konkrečiu adresu esanti UPP teikimo vieta (Charakteristikų 3.2 papunktis).

² Nestacionarioji UPP teikimo vieta – konkretaus adreso neturinti UPP teikimo vieta (Charakteristikų 3.1 papunktis).

³ Sutartoji UPP teikimo vieta – UPP teikėjo nustatytoje teritorijoje esanti su naudotoju sutarta UPP teikimo vieta, turinti konkretų adresą, įskaitant naudotojo gyvenamąją ar buveinės vietą (Charakteristikų 3.3 papunktis).

- per UPP teikėjo agentus⁴,
- naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes (toliau – dėžutės).

2. UPP teikėjas privalo priskirti teritorijas UPP teikimo vietoms ir informaciją apie tokias teritorijas paskelbti savo interneto svetainėje.
3. Miesto gyvenamosiose vietovėse (toliau – miestas) – atstumas nuo naudotojo vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios UPP teikimo vietos – ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu.
4. Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienos seniūnijos teritorijoje (toliau – kaimas) – ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji UPP teikimo vieta.
5. Kai UPP teikiama sutartojoje teikimo vietoje ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje reikalavimai, užtikrinti kaime ne mažiau kaip vieną stacionariąją arba nestacionariąją UPP teikimo vietą, netaikomi.
6. Mieste dėžučių privalo būti ne mažiau kaip stacionariųjų ir nestacionariųjų UPP teikimo vietų.
7. Kaime, kuriame yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena dėžutė. Tuo atveju, kai UPP teikėjas kaime užtikrina UPP teikimą sutartojoje teikimo vietoje, toje teritorijoje dėžutė gali būti neįrengiama.
8. UPP teikėjas privalo užtikrinti, kad UPP teikimo vietos, kuriose šią paslaugą teikia UPP teikėjo agentai, atitiktų tinklo charakteristikose nustatytus reikalavimus. UPP teikimo vietos, kuriose UPP teikia agentai, gali sudaryti ne daugiau kaip 40,0 proc. visų UPP teikimo vietų.
9. UPP teikimo vietoms priskirtos teritorijos turi apimti ne mažiau kaip 90,0 proc. visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių naudotojų adresų.

III. UPP TEIKĖJO PAŠTO TINKLO VERTINIMAS

1. Bendra UPP teikėjo pašto tinklo apžvalga

Akcinės bendrovės Lietuvos pašto, kaip UPP teikėjo, (toliau – LP) pašto tinklo atitikimas Charakteristikoms buvo vertinamas pagal LP 2024 m. vasario 29 d. raštu Nr. SD-2024/916 (toliau – raštas) pateiktus duomenis.

LP raštu informavo RRT, kad 2024 m. vasario mėn. LP turėjo 791 UPP teikimo vietą: 171 stacionariąją (paštai ir poskyriai, LP agentas), 94 nestacionariąsias (mobilūs laiškininkai⁵ (toliau – ML) ir 526 dėžutes. UPP teikimo vietos 2018–2024 m. laikotarpiu pateikiamos 1 lentelėje.

⁴ UPP teikėjo agentas – UPP teikėjo pasitelktas tarpininkas, UPP teikėjo vardu teikiantis UPP stacionariojoje šios paslaugos teikimo vietoje (Charakteristikų 3.4 papunktis).

⁵ https://www.post.lt/lt/mobilusis_laiskininkas

1 lentelė. UPP teikimo vietos, vnt., 2018–2024 m.*

		UPP teikimo vieta				
		Stacionarioji	Nestacionarioji	Iš viso (be dėžučių):	Dėžutės	Iš viso:
2018 m.	gruodžio mėn.	545	185	730	1583	2313
2019 m.	lapkričio mėn.	473	226	699	1449	2148
2021 m.	kovo mėn.	251	363	614	1225	1839
2022 m.	kovo mėn.	228	370	598	825	1423
2023 m.	balandžio mėn.	171	121	292	559	851
2024 m.	vasario mėn.	171	94	265	526	791
2023 m. ir 2024 m. pokytis		0.0%	-22.3%	-9.2%	-5.9%	-7.1%
2018 m. ir 2024 m. pokytis		-68.6%	-49.2%	-63.7%	-66.8%	-65.8%

*2020 metais duomenys nebuvo rinkti.

Vertinant 2018–2024 m. laikotarpio tendencijas nustatyta, kad bendras UPP teikimo vietų skaičius per šiuos metus sumažėjo 65,8 proc. – per 6 metus nuo 2313 UPP teikimo vietų 2018 m. gruodžio mėn. iki 791 UPP teikimo vietų 2024 m. vasario mėn. Šiuo laikotarpiu stacionariųjų ir nestacionariųjų UPP teikimo vietų sumažėjo nuo 730 iki 265 (63,7 proc.), o dėžučių sumažėjo nuo 1583 iki 526 (66,8 proc.). Panaikintas UPP teikimo vietas, įskaitant dėžutes, iš dalies pakeitė ir jų funkcijas perėmė ML. ML teikia visas UPP, kurios yra teikiamos stacionariosiose UPP teikimo vietose. Pakeitus stacionariąją UPP teikimo vietą į ML, pradžioje (mažiausiai 2 metams), siekiant kad UPP naudotojai priprastų prie naujo UPP teikimo modelio tam tikroje vietovėje, ML papildomai teikia UPP nestacionariojoje UPP teikimo vietoje – tai įprastai 15 min. ML pastovėjimo vieta, kuri yra paskelbta LP svetainėje.

Palyginti 2024 m. su 2023 m., LP pašto tinklas mažėjo nežymiai – UPP teikimo vietų skaičius sumažėjo nuo 851 iki 791, t. y. 7,1 proc. Analizuojant atskirų UPP teikimo vietų tipų pokyčius, nestacionariųjų UPP teikimo vietų sumažėjo nuo 121 iki 94, t. y. 22,3 proc. – šį sumažėjimą sudarė LP vykdytas pastovėjimo vietų panaikinimas pagal Charakteristikų 8 punktą (buvo panaikintos 27 pastovėjimo vietos); stacionariųjų UPP teikimo vietų skaičius nekito, o dėžučių sumažėjo nuo 559 iki 526, t. y. 5,9 proc.

Pastebėtina, kad bendra UPP teikimo vietų mažėjimo tendencija savaime nereiškia, kad LP pašto tinklas neužtikrina Charakteristikų reikalavimų. ML pastovėjimo vietų panaikinimas, remiantis Charakteristikų 8 punktu, tik formaliai sumažina nestacionariųjų UPP teikimo vietų skaičių, nes UPP teikimas tose teritorijose yra užtikrinamas ML.

2. LP pašto tinklo atitikimo Charakteristikų reikalavimams vertinimas

Charakteristikų 5–10 punktuose išdėstyti reikalavimai LP pašto tinklui, juos išskiriant pagal gyvenamosios vietovės pobūdį, t. y. reikalavimai pašto tinklui miestuose ir kaimuose. Atitinkamai Charakteristikų 15 punkte pateikiamas reikalavimas LP dėl visoje šalyje esančių naudotojų adresų padengimo – /Paslaugos teikimo vietoms priskirtos teritorijos turi apimti ne mažiau kaip 90 proc. visų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių naudotojų adresų/ – šioje analizėje taikomas Charakteristikų 6 punktui, t. y. stacionariųjų bei nestacionariųjų UPP teikimo vietų reikalavimams miestuose.

2.1. Vertinimas pagal Charakteristikų 5 punktą /Universalioji pašto paslauga teikiama stacionariosiose, nestacionariosiose, sutartosiose paslaugos teikimo vietose, per universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentus, taip pat naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes. Universaliosios pašto

paslaugos teikėjas privalo priskirti teritorijas paslaugos teikimo vietoms ir informaciją apie teritorijas, priskirtas paslaugos teikimo vietoms, paskelbti savo interneto svetainėje/

Iš LP rašte pateiktos informacijos nustatyta, kad UPP teikiama 1) stacionariai įrengtuose paštuose ir poskyriuose; 2) naudojant įrengtas dėžutes, 3) nestacionariosiose, sutartosiose UPP teikimo vietose, kuriose pasitelkiamas ML, o viename mieste paslaugas teikia LP pašto agentas. Lietuvos teritorijų priskyrimą UPP teikimo vietoms LP atnaujina ir skelbia savo tinklalapyje adresu: <https://www.post.lt/pasto-kodu-ir-adresu-paieska>.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad LP pašto tinklas atitinka Charakteristikų 5 punkto reikalavimus.

2.2. Vertinimas pagal Charakteristikų 6 punktą /Miesto gyvenamosiose vietovėse atstumas nuo naudotojo gyvenamosios ar buveinės vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios paslaugos teikimo vietos turi būti ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu/

Miesto gyvenamosios vietovės suprantamos taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse – /Miestai yra kompaktiškai užstatytos gyvenamosios vietovės, turinčios daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų, kurių daugiau kaip 2/3 dirbančiųjų dirba pramonėje, verslo bei gamybinės ir socialinės infrastruktūros srityse/ ir /Mažiau kaip 3 tūkst. gyventojų turintys Lietuvos Respublikos miestai, rajonų miestai bei miesto tipo gyvenvietės, turėję miesto statusą, kaip gyvenamosios vietovės yra laikomi miestais ir įsigaliojus Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymui/. Valstybės duomenų agentūros duomenimis 2023 m. pradžioje Lietuvoje miesto statusą turėjo 103 vietovės⁶. Analizuojant LP pašto tinklą pagal Charakteristikų 6 punkto reikalavimus, miestas laikomas padengtas LP pašto tinklu, jei atstumas nuo bet kurių tame mieste esančių gyvenamųjų arba komercinių patalpų iki stacionariosios ar nestacionariosios UPP teikimo vietos yra ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu. Apskaičiuotas padengimas rodo, kokia dalis UPP naudotojų patenka į stacionariųjų ir nestacionariųjų UPP teikimo vietų aptarnavimo 3 km spindulio zoną.

Tiek istoriškai, tiek šiuo metu pašto skyriai dėl ekonominių priežasčių įkuriami tose miesto vietose, kur UPP naudotojų koncentracija yra didžiausia, o tai dažniausiai yra miesto centras. Daroma prielaida, kad miestų centruose UPP naudotojų gyvenamųjų ar buveinės vietų yra didesnė koncentracija, todėl padengimas pagal plotą bus mažesnis, nei pagal adresus, ir dar mažesnis nei pagal gyvenamąsias patalpas (prielaidą patvirtino nepadengtų miestų gauti rezultatai, žr. 2 lentelę). Atsižvelgiant į tai ir siekiant sumažinti skaičiavimų kiekį, LP pašto tinklo vertinimas atliekamas etapais. Konkretaus etapo rezultatas lemia ar reikalingas tolimesnis vertinimas ar jau galima daryti išvadą, t. y. ar reikia atlikti sekančio etapo vertinimą ar ne (gali būti nuo I iki III etapų).

I etape skaičiuojamas padengimas pagal plotą. Skaičiavimams naudojama taikomoji programa „Akis“, su kuria sukuriamas žemėlapis, į jį įkeliant iš LP gautus UPP teikimo vietų taškus su koordinatėmis. Pradžioje yra atrenkami miestai, kurie vizualiai yra nepilnai padengti – atlikus analizę buvo nustatyta, kad 2024 m. 31 miestas iš 103 yra nepilnai padengtas (sąrašas pateikiamas 2 lentelėje). Toliau yra skaičiuojamas nepadengtų miestų padengimas pagal plotą. Jei gautas padengimo rezultatas konkrečiame mieste yra lygus 90,0 proc. arba daugiau, tai šio miesto vertinimas yra baigtas ir laikoma, kad šiame mieste LP pašto tinklas atitinka Charakteristikų 6 punkto reikalavimą. Jei vertinimo rezultatas mažiau nei 90,0 proc., tai tas miestas toliau nagrinėjamas antrame etape.

⁶ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=e3463ef2-cf9d-45a7-934e-f80229a9c6d3#/>

II etape skaičiuojamas padengimas pagal adresus. Pastatas (įskaitant daugiabučius) laikomas vienu adresu. Vertinimui naudojama taikomoji programa „Akis“, papildomai įkeliant I etape nepadengtų miestų adresus su koordinatėmis. Jei gautas padengimo rezultatas konkrečiame mieste yra lygus 90,0 proc. arba daugiau, tai šio miesto vertinimas yra baigtas ir laikoma, kad šiame mieste LP pašto tinklas atitinka Charakteristikų 6 punkto reikalavimą. Jei vertinimo rezultatas mažiau nei 90 proc., tai tas miestas toliau nagrinėjamas trečiame etape.

III etape skaičiuojamas padengimas pagal gyvenamąsias ir komercines patalpas (komercinės patalpos vertinamos siekiant į vertinimą įtraukti ir galimus UPP naudotojus – smulkiuosius verslininkus). Vertinimui naudojamas RRT sukurta taikomoji programa „OTIS“. Jei šio etapo rezultatas yra mažiau nei 90 proc., laikoma, kad šiame mieste LP pašto tinklas neatitinka Charakteristikų 6 punkto reikalavimo.

Atlikus šį vertinimą 3 etapais (visų etapų bendri rezultatai pateikiami 2 lentelėje, žalia spalva pažymėti miestai, kurių padengimas 90,0 proc. ir daugiau, raudona spalva – mažiau nei 90,0 proc.), matyti, kad Charakteristikų 6 punkto reikalavimo neatitinka 3 miestai iš 103 miestų: Neringa, Palanga ir Panemunė.

2 lentelė. Miestų padengimo vertinimas (visi etapai), proc.

Eil. nr.	Miestas	I etapas	II etapas	III etapas	
		Padengimas pagal plotą	Padengimas pagal adresus	Padengimas pagal gyvenamąsias patalpas	Padengimas pagal gyvenamąsias ir komercines patalpas
1.	Panemunė*	-	-	-	-
2.	Palanga	47,5	66,9	88,3	87,7
3.	Neringa	22,2	79,1	90,0	82,8
4.	Šiauliai	48,4	62,4	92,4	92,3
5.	Kėdainiai	57,3	62,4	95,5	92,7
6.	Mažeikiai	87,9	89,6	95,6	95,0
7.	Kaišiadorys	69,8	82,0	97,6	96,0
8.	Ukmergė	74,7	81,0	96,6	96,0
9.	Klaipėda	84,4	89,4	98,2	98,1
10.	Vilnius	78,0	88,7	98,8	98,7
11.	Elektrėnai	50,2	85,7	99,2	99,0
12.	Alytus	77,2	91,4		
13.	Marijampolė	83,5	91,9		
14.	Radviliškis	83,6	94,9		
15.	Trakai	77,4	96,9		
16.	Druskininkai	89,3	99,8		
17.	Kretinga	90,8			
18.	Priekulė	91,8			
19.	Visaginas	92,0			
20.	Telšiai	92,4			
21.	Varėna	93,0			
22.	Rokiškis	93,1			
23.	Panevėžys	93,2			
24.	Utena	94,8			
25.	Šilutė	95,0			
26.	Gargždai	98,6			
27.	Kuršėnai	98,8			
28.	Tauragė	99,0			
29.	Kaunas	99,3			
30.	Prienai	99,4			

31.	Anykščiai	99,4		
-----	-----------	------	--	--

* Panemunėje nėra stacionariosios ar nestacionariosios UPP teikimo vietos, o UPP yra užtikrinama ML.

Palyginti su 2023 m., 2024 m. pilnai nepadengtų miestų skaičius (buvo 30) padidėjo vienu miestu. Tačiau Charakteristikų 6 punkto reikalavimų netenkinančių miestų skaičius nepasikeitė – išliko tie patys 3 (Panemunė, Palanga ir Neringa). Iš 3 lentelės matyti, kad padengimas įvertinus komercines patalpas yra šiek tiek mažesnis nei vertinant tik gyvenamąsias patalpas.

Pažymėtina, kad kelis pastaruosius metus, Charakteristikų 6 punkto reikalavimo neatitiko tie patys Palangos, Neringos ir Panemunės miestai. Šie neatitikimai buvo vertinami ir šiemet vertintini kaip nežymūs (Palanga ir Neringa dėl miestų savitumo – tai geografiškai išsėtę kurortai, apimantys kelias viena nuo kitos nutolusias gyvenvietes, kuriuose gyvenančiųjų skaičius padidėja sezoniskai tik vasaros metu, o daugelis patalpų yra skirtos nuomai arba kaip antrasis būstas, o Panemunė – dėl mažo gyventojų skaičiaus⁷, būdingo labiau kaimui ir kurį aptarnauja ML).

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad LP pašto tinklas iš esmės atitinka Charakteristikų 6 punkto reikalavimus, o esantys neatitikimai vertintini kaip pateisinamos išimtys.

2.3. Vertinimas pagal Charakteristikų 7 ir 8 punktus: /Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienos seniūnijos teritorijoje turi būti ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji paslaugos teikimo vieta/ ir /Kai universalioji pašto paslauga teikiama sutarčioje paslaugos teikimo vietoje ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje tinklo charakteristikų 7 punkto reikalavimai netaikomi/

Valstybės įmonės Registrų centro duomenimis, 2024 m. kaimai buvo suskirstyti į 418 seniūnijas. Atlikus Charakteristikų 7 ir 8 punktų reikalavimų laikymosi vertinimą nustatyta, kad šiuos reikalavimus atitinka visos 418 seniūnijos t. y. kiekvienoje kaimiškojoje seniūnijoje yra ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji UPP teikimo vieta arba Charakteristikų 7 punkto reikalavimai netaikomi remiantis 8 punktu.

2.4. Vertinimas pagal Charakteristikų 9 punktą /Miesto gyvenamosiose vietovėse viešai naudoti skirtų pašto dėžučių skaičius privalo būti ne mažesnis nei stacionarių ir nestacionarių paslaugos teikimo vietų miesto gyvenamosiose vietovėse skaičius/

Kaip jau minėta, nagrinėjant LP pašto tinklo atitiktį Charakteristikų 6 punkto reikalavimams, 2023 m. Lietuvoje miesto statusą turėjo 103 vietovės. Atlikus LP pašto tinklo vertinimą dėl Charakteristikų 9 punkto reikalavimų vykdymo, nustatyta, kad jų neatitinka tik Panemunės miestas, tačiau pagal LP pateiktą informaciją laiškų siuntimo poreikis yra užtikrinamas, nes Panemunės miesto teritoriją aptarnauja ML (kaip minėta šios ataskaitos 2.2 papunktyje, Panemunės mieste gyvena mažas gyventojų skaičius, labiau būdingas kaimui).

Palyginti 2024 m. su 2023 m., miestuose dėžučių skaičius sumažėjo 25 vienetais (7,4 proc.), didžioji dalis iš šio skaičiaus buvo panaikinta Vilniaus mieste (panaikinta 20 iš 52 dėžučių). Nepaisant to, vertinimo metu nustatyta, kad visose miesto gyvenamosiose vietovėse (išskyrus Panemunę, kas yra pateisinama, kaip minėta anksčiau) dėžučių skaičius yra ne mažesnis nei stacionarių ir nestacionarių UPP teikimo vietų skaičius.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad LP vykdo Charakteristikų 9 punkto keliamus reikalavimus jos pašto tinklui.

⁷ Valstybės duomenų agentūros duomenimis Panemunėje 2023 m. pradžioje buvo 207 gyventojai.

2.5. Vertinimas pagal Charakteristikų 10 punktą /Kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena viešai naudoti skirta pašto dėžutė. Tuo atveju, kai universaliosios pašto paslaugos teikėjas kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje užtikrina universaliosios pašto paslaugos teikimą sutarčioje paslaugos teikimo vietoje, toje teritorijoje viešai naudoti skirta pašto dėžutė gali būti neįrengiama/

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis⁸, 2023 m. Lietuvoje buvo 653 kaimų, kuriuose buvo daugiau kaip 300 gyventojų (toliau – Kaimo vietovė). Iš LP rašte pateiktos informacijos nustatyta, kad 506 Kaimo vietovėse nėra įrengta dėžutė, tačiau 465 iš jų yra užtikrinamas UPP teikimas – jas aptarnauja ML (žr. 3 lentelę žemiau). Likusiose 41-oje Kaimo vietovėse (jos sudaro 6,3 proc. nuo bendro 653 Kaimo vietovių kiekio) nėra įrengta dėžutė ir jų neaptarnauja ML (sąrašas pateiktas 2 priede). Palyginti 2024 m. su 2023 m., nei dėžutės, nei ML neturėjo 40 Kaimo vietovių daugiau (2023 m. tokių Kaimo vietovių buvo 81 ir tai sudarė 12,4 proc. visų Kaimo vietovių). 2024 m. šis rodiklis pagerėjo 6,1 procentinio punkto.

3 lentelė. Kaimo vietovių skaičius, vnt., 2021–2024 m.

Kaimo vietovės	Bendras Kaimo vietovių skaičius:	iš jų turi dėžutę	iš jų neturi dėžutės	iš jų aptarnauja ML	iš jų neaptarnauja ML:	Iš jų nebuvo nei dėžutės, nei ML ankstesniais metais
2021 m.	891*	549	342	115	227	Nėra duomenų
2022 m.	891*	323	568	504	64	46
2023 m.	653**	156	497	416	81	35
2024 m.	653**	147	506	465	41	35
2023 m. ir 2024 m. pokytis	0.0%	-5.8%	1.8%	11.8%	-49.4%	0.0%
2021m. ir 2024 m. pokytis	-26.7%	-73.2%	48.0%	304.3%	-81.9%	

* 2011 m. RRT naudojamos taikomosios programos „Akis“ duomenys.

** 2021 m. gyventojų surašymo duomenys.

Šie neatitikimai vertintini kaip nežymūs, nes korespondencijos siuntų siuntimo poreikis per dėžutes yra nuolat mažėjantis. RRT duomenimis⁹ UPP korespondencijos siuntų iki 2 kg kiekiai per 2018–2023 m. laikotarpį sumažėjo 60 proc. (nuo 19,7 mln. iki 7,9 mln. vnt.), kas atitinka tiek europines¹⁰, tiek pasaulines¹¹ tendencijas.

2.6. Vertinimas pagal Charakteristikų 11 punktą /Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo užtikrinti, kad paslaugos teikimo vietos, kuriose universaliąją pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, atitiktų tinklo charakteristikose nustatytus reikalavimus. Paslaugų teikimo vietos, kuriose universaliąją pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, gali sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. paslaugos teikimo vietų/

⁸ https://osp.stat.gov.lt/documents/10180/10367417/Gyventojai_gyvenamosiose_vietovese.xlsx

⁹ <https://www.rrt.lt/istekliai/ataskaitos-ir-apzvalgos/pasto-sektorius-periodines-ataskaitos/>

¹⁰ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/postal-services/european-regulators-group-postal-services_en

¹¹ https://www.upu.int/UPU/media/upu/publications/stateOfthePostalsector_En.pdf

Kaip nurodyta 1 lentelėje, 2024 m. UPP buvo teikiama 791 teikimo vietoje. Įvertinus LP raštu pateiktą informaciją, nustatyta, kad tik vienintelėje vietoje – Pandėlyje, LP UPP teikimui pasitelkė LP agentą (kaip ir 2022–2023 m.). Tai reiškia, kad vietos, kuriose UPP teikia LP agentai, sudaro tik 0,1 proc. nuo visų UPP teikimo vietų, t. y. gerokai mažiau, nei Charakteristikų 11 punkte įvardinta 40,0 proc. riba.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad LP pašto tinklas atitinka Charakteristikų 11 punkto reikalavimus.

IV. VERTINIMO IŠVADA

LP pašto tinklo vertinimo metu nustatyta, kad LP pašto tinklas Charakteristikų reikalavimus iš esmės atitinka. Apibendrinti LP pašto tinklo vertinimo rezultatai pateikiami 1 priede.

**Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto
tinklo vertinimo ataskaitos
1 priedas**

Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo vertinimo apibendrinti rezultatai

Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų reikalavimas	RRT vertinimas	Komentaras
5. Universalioji pašto paslauga teikiama stacionariosiose, nestacionariosiose, sutartosiose paslaugos teikimo vietose, per universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentus, taip pat naudojant viešai naudoti skirtas pašto dėžutes. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo priskirti teritorijas paslaugos teikimo vietoms ir informaciją apie teritorijas, priskirtas paslaugos teikimo vietoms, paskelbti savo interneto svetainėje.	Reikalavimas tenkinamas.	Adresų priskyrimą UPP teikimo vietoms LP skelbia: https://www.post.lt/pasto-kodu-ir-adresu-paieska
6. Miesto gyvenamosiose vietovėse atstumas nuo naudotojo gyvenamosios ar buveinės vietos iki stacionariosios ar nestacionariosios paslaugos teikimo vietos turi būti ne didesnis kaip 3 km tiesiausiu atstumu.	Reikalavimas iš esmės tenkinamas, o neatitiktimai vertintini kaip pateisinamos išimtys.	31 mieste (iš 103) nustatyta vietovių, kur atstumas nuo pašto paslaugos naudotojo iki artimiausios pašto UPP teikimo vietos yra didesnis nei 3 km, 1 mieste (Panemunėje) nėra UPP teikimo vietos Iš pilnai nepadengtų miestų, I etapu įvertinta, kiek miestų ploto padengimas nesiekia 90,0 proc. (gauti 15 miestų + Panemunė visai nepadengta), II etapu vertinta, kiek iš tų 15 miestų adresų (daugiabutis laikomas kaip 1 adresas) padengimas nesiekia 90 proc., gauti nepadengti šie 10 miestų – Kėdainiai (62,4 proc.), Šiauliai (62,4 proc.), Palanga (66,9 proc.), Neringa (79,1 proc.), Ukmergė (81,0 proc.), Kaišiadorys (82,0 proc.), Elektrėnai (85,7 proc.), Vilnius (88,7 proc.), Klaipėda (89,4 proc.), Mažeikiai (89,6 proc.). III etapu vertinta kiek iš minėtų 10 miestų nedengiama pagal gyvenamąsias patalpas – 90,0 proc. nesiekė tik Palanga (rezultatas 88,3 proc.), o pagal gyvenamąsias ir komercines patalpas – 90 proc. nesiekė Palanga (87,7 proc.) ir Neringa (82,8 proc.)
7. Kaimo gyvenamosiose vietovėse vienos seniūnijos teritorijoje turi būti ne mažiau kaip viena stacionarioji arba nestacionarioji paslaugos teikimo vieta. (8. Kai universalioji pašto paslauga teikiama sutartojoje paslaugos teikimo vietoje ne trumpiau kaip 24 mėnesius, šioje teritorijoje tinklo charakteristikų 7 punkto reikalavimai netaikomi.)	Reikalavimas tenkinamas.	
9. Miesto gyvenamosiose vietovėse viešai naudoti skirtų pašto dėžučių skaičius privalo būti ne mažesnis nei stacionarių ir nestacionarių paslaugos teikimo vietų miesto gyvenamosiose vietovėse skaičius.	Reikalavimas tenkinamas.	Iš 103 miestų viename – Panemunėje nėra LP stacionarios UPP teikimo vietos ir įrengtos dėžutės. Tačiau Panemunėje UPP teikimas užtikrinamas kitais būdais – miesto teritoriją aptarnauja ML.

Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų reikalavimas	RRT vertinimas	Komentaras
<p>10. Kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra daugiau kaip 300 gyventojų, turi būti įrengta ne mažiau kaip viena viešai naudoti skirta pašto dėžutė. Tuo atveju, kai universaliosios pašto paslaugos teikėjas kaimo gyvenamosios vietovės teritorijoje užtikrina universaliosios pašto paslaugos teikimą sutartojame paslaugos teikimo vietoje, toje teritorijoje viešai naudoti skirta pašto dėžutė gali būti neįrengiama.</p>	<p>Reikalavimas netenkinamas nežymiai.</p>	<p>Iš 653 Kaimo vietovių 612-oje yra įrengta dėžutė arba veikia ML, bet neatitikimas vertintinas kaip nežymus dėl mažo korespondencijos siuntų siuntimo poreikio.</p>
<p>11. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo užtikrinti, kad paslaugos teikimo vietas, kuriose universaliają pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, atitiktų tinklo charakteristikose nustatytus reikalavimus. Paslaugų teikimo vietas, kuriose universaliają pašto paslaugą teikia universaliosios pašto paslaugos teikėjo agentai, gali sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. paslaugos teikimo vietų</p>	<p>Reikalavimas tenkinamas.</p>	<p>UPP teikia 1 LP agentas – 0,1 proc. nuo visų UPP teikimo vietų</p>

**Universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo vertinimo ataskaitos
2 priedas**

Kaimo gyvenamosios vietovės, kuriose yra daugiau kaip 300 gyventojų ir kurios neturi viešai naudoti skirtų pašto dėžučių, bei jų neaptarnauja mobilus laiškininkas

Eil. Nr.	Gyvenvietės pavadinimas	Savivaldybė	Seniūnija	Gyventojų skaičius
1.	Noreikiškės	Kauno r. sav.	Ringaudų sen.	2337
2.	Užliedžiai	Kauno r. sav.	Užliedžių sen.	2106
3.	Trušeliai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	1794
4.	Ginduliai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	1521
5.	Karmėlava II	Kauno r. sav.	Karmėlavos sen.	1469
6.	Slengiai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	1346
7.	Vijūkai	Kauno r. sav.	Užliedžių sen.	1331
8.	Bukiškis	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	1154
9.	Bajorai	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	945
10.	Bendoriai	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	943
11.	Klevinė	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	931
12.	Šakių k.	Kauno r. sav.	Domeikavos sen.	883
13.	Mazūriškiai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	803
14.	Kalviškės	Vilniaus r. sav.	Rudaminos sen.	803
15.	Gineitiškės	Vilniaus r. sav.	Zujūnų sen.	744
16.	Klemiškė II	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	684
17.	Antežeriai	Vilniaus r. sav.	Zujūnų sen.	653
18.	Narsiečiai	Kauno r. sav.	Alšėnų sen.	538
19.	Lindiniškės	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	534
20.	Klipščiai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	527
21.	Naujasis Lentvaris	Trakų r. sav.	Lentvario sen.	517
22.	Šepeta	Kupiškio r. sav.	Kupiškio sen.	483
23.	Rūdninkai	Šalčininkų r. sav.	Baltosios Vokės sen.	480
24.	Purmaliai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	476
25.	Turgeliai	Šalčininkų r. sav.	Turgelių sen.	475
26.	Butkeliai	Tauragės r. sav.	Tauragės sen.	466
27.	Melekonys	Vilniaus r. sav.	Pagirių sen.	450
28.	Saldenė	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	446
29.	Girkaliai	Klaipėdos r. sav.	Kretingalės sen.	430
30.	Pabiržis	Kauno r. sav.	Neveronių sen.	422
31.	Keturiasdešimt Totorių	Vilniaus r. sav.	Pagirių sen.	376
32.	Platiniškės	Vilniaus r. sav.	Zujūnų sen.	360
33.	Gilužiai	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	357
34.	Naujasodis	Kauno r. sav.	Karmėlavos sen.	357
35.	Rotuliai	Jurbarko r. sav.	Jurbarkų sen.	341
36.	Normantai	Klaipėdos r. sav.	Kretingalės sen.	341
37.	Salos	Vilniaus m. sav.	Grigiškių sen.	340
38.	Geležiai	Vilniaus r. sav.	Zujūnų sen.	333
39.	Budrikai	Klaipėdos r. sav.	Sendvario sen.	314
40.	Vingininkai	Šilalės r. sav.	Šilalės kaimiškoji sen.	310
41.	Raisteniškės	Vilniaus r. sav.	Avižienių sen.	301